

en gammel Bekjendt. Jeg kan for mit Vedkommende sige, at dette Forslag har for mig aldrig været en særdeles kjær Gæst; thi jeg betragter det i Realiteten som væsentlig unødvendigt, og naar man i Provindsstændernes Tid, i Tiden før 1848, hvor et populært Andragende mulig syntes noget unødvendigt og unyttigt, dog kunde have mindre Betænkelse ved at indsende det til Regjeringens Kritik, af den Grund, at Regjeringen da var mindre foranderlig, mere fast, maatte anses for at have en større Reaktionskraft end i vor Tid, saa kan efter min Formening en Folkerepræsentant, der nu blot nogenlunde skal opfylde sit Hverv, ikke længere sige at holde igjen mod saadanne Forslag, der uden tilstrækkelig Grund kunne anses for i en Fart at være blevne populære.

Naar jeg dog tidligere ikke har afgivet min Stemme mod dette Forslag, og heller ikke nu agter at stemme imod det, ønsker jeg ved denne Leilighed, hvor jeg ikke veed, om dette Lovforslag maaskee nu har større Udsigt til at blive til Lov end tidligere, nu at sige, hvorfor dette skete og skeer. Det skeer for det Første, fordi jeg ikke kan betragte den Mistro, den Tanke, som ligger til Grund for dette Lovforslag, som et aldeles nyt. Paafund hos os. Allerede paa den Rigsdag, der fandt Sted her i Byen for 200 Aar siden, seer man, at der fra Bondestanden indgaves et Klageskrift til Regjeringen, hvori et af Punkterne netop gaaer ud paa at fremhæve, at den menige Mand, som vi nu sige, eller den fattige Bonde, efter hiin Tids Sprogbrug, ikke kunde høres, fordi han ikke kunde trænge igjennem Lehnsmændenes — det vil sige Øvrighedernes eller Embedsmændenes — Erklæringer. Det skeer fremdeles af Hensyn til, at noget Lignende som det, det her tilsigtes, jo tildeels gjælder i Slesvig — og saavidt jeg veed, uden større Ulemper, end at Erklæringerne stundom blive temmelig tomme — nemlig lige siden den Bernstorffske Forordning af 4de October 1775 for Heringsøommerne Slesvig og Holsteen. Det skete og skeer endelig af Hensyn til den Maade, hvorpaa det Ufladelige i dette Lovforslag i sin Tid blev fremhævet her af en Rigsdagsmand, som nu

ikke længere har Sæde i Thinget, nemlig af den forrige Rigsdagsmand for Ringkjøbing Amts 3die Valgkreds, til hvis Ytringer jeg ved denne Leilighed ønskede udtrykkelig at turde henholde mig.

Sable: Jeg hører til dem, som den ærede Indbringer af Lovforslaget omtalte, der finde, at det nærværende Forslag indeholder altfor Lidt. Om det er af den Grund, som Forslagsstilleren antydede, at jeg er imod Principet, skal jeg ikke videre gaae ind paa. Jeg skal ikke nægte, at det ikke er mig let at see noget egentligt Princip i denne lille Lov; men ved Indbringelsen af den nu, da vi staae ligeoverfor en Regjering, der vist vil komme enhver begrundet Klage imøde, naar der er Noget ved Sagen at gjøre og den har Noget paa sig, da kunde der være Grund til nærmere at gaae ind paa hele Spørgsmaalet og ikke blot paa en saa ringe Deel deraf, som i Lovforslaget foreligger — ind paa det Spørgsmaal, om ikke Forordningen af 15de December 1820 burde undergives en virkelig Revision. Saa vidt Forretningsgangen er mig bekjendt, gaaer det saaledes til med Ansøgninger og Klager, at de nu for Tiden ligefrem kunne indsendes til vedkommende Ministerium uden nogenformel Erklæring, og at man i alle Tilfælde ligefrem kan indgaae til Ministeriet med hvad man vil; men saa er det Coutume hos Regjeringen, at den tilbagesender Andragendet eller Klagen til vedkommende Autoritet, og at denné da forsyner den med Erklæring. Om det er disse Erklæringer, som den ærede Forslagsstiller ønsker, at man skal kunne blive bekjendt med, veed jeg ikke. Jeg troer snarere, at det er de Erklæringer, han mener, som Ansøgeren selv besørger vedlagt sin Ansøgning, naar han indgaaer med den. En anden Ting er det, om man i Ministeriet i ethvert Tilfælde anseer sig forpligtet til at sende en Ansøgning tilbage til Øvrigheden for at hente dennes Erklæring, om virkelig Underøvrighederne have en Fordring paa at blive hørte. Det er derpaa, jeg troer, at Opmærksomheden maa rette sin Gjenstand, og skulde der være Anledning til i dette Diemed at foretage en Revision af Forordningen 15de Decbr. 1820, forsaavidt den omhandler Konge-